

**საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო სტატისტიკის
დეპარტამენტი**

**MINISTRY OF ECONOMIC DEVELOPMENT OF GEORGIA
DEPARTMENT OF STATISTICS**

**საქართველო
GEORGIA**

**სასურსათო უზრუნველყოფის მდგომარეობა
ტენდენციები ციფრებში
FOOD SECURITY SITUATION
TRENDS IN FIGURES**

სტატისტიკური ბიულეტენი

გამოშვება № 39
სექტემბერი, 2009 წ.

STATISTICAL BULLETIN

Issue No. 39
September, 2009

ბიულეტენის წინამდებარე გამოშვება მომზადებულ იქნა საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტროს სტატისტიკის დეპარტამენტის მიერ გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის ტექნიკური დახმარებით. წარმოდგენილი მასალა, გამოყენებული განსაზღვრებები, მონაცემთა ინტერპრეტაცია და დასკვნები არ გულისხმობს, რომ ისინი გამოხატავს გაეროს სურსათისა და სოფლის მეურნეობის ორგანიზაციის პოზიციას.

This publication was prepared by the Department of Statistics under Ministry of Economic Development of Georgia with technical support from the **Food and Agricultural Organization of the U.N.** The presentation of the material, designations employed, findings and interpretations do not imply the expression of any opinion whatsoever on the part of Food and Agricultural Organization of the U. N.

საქართველოსა და მისი მხარეების რუკა

MAP OF GEORGIA WITH REGIONS

	ქ. თბილისი Tbilisi		კახეთი Kakheti Region
	აფხაზეთის არ Abkhazia AR		მცხეთა-მთიანეთი Mtskheta-Mtianeti Region
	აჭარის არ Ajara AR		რაჭა-ლეჩხუმი და ქვემო სვანეთი Racha-Lechkhumi & Kvemo Svaneti Region
	გურია Guria Region		სამეგრელო-ზემო სვანეთი Samegrelo & Zemo Svaneti Region
	იმერეთი Imereti Region		სამცხე-ჯავახეთი Samtskhe-Javakheti Region
	ქვემო ქართლი Kvemo Kartli Region		შიდა ქართლი Shida Kartli Region

სარჩევი CONTENTS

პირობითი აღნიშვნები Abbreviations.....	4
წინასიტყვაობა Foreword.....	5
მთავარი ამ გამოშვებაში Main Points of the Issue	6
§1. სურსათის არსებობა Section 1. Food Availability.....	7
§2. სურსათის ფასები Section 2. Food Prices.....	10
დანართი: სტატისტიკური ცხრილები Annex: Statistical Tables.....	13
ცხრილი დ1. სურსათის საშუალო ფასები საქართველოსა და 5 ქალაქში (2004-2009) Table A1. Average Food Prices in Georgia and 5 Cities (2004-2009).....	13
ცხრილი დ2. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი რაოდენობრივ გამოსახულებაში (2003-2009) Table A2. Officially Registered Food Imports and Exports in quantity terms (2003-2009).....	14
ცხრილი დ3. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი ღირებულებით გამოსახულებაში (2003-2009) Table A3. Officially Registered Food Imports and Exports in value terms (2003-2009).....	15

პირობითი აღნიშვნები

ეგს	ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო
სდ	სტატისტიკის დეპარტამენტი
სუო	სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორია
სფი	სამომხმარებლო ფასების ინდექსი

ABBREVIATIONS

MoED	Ministry of Economic Development of Georgia
DS	Department of Statistics
FAO	Food and Agriculture Organization of the United Nations
FSO	Food Security Observatory
CPI	Consumer Price Index
FPI	Food Price Index

წინამდებარე გამოცემა წარმოადგენს სტატისტიკის დეპარტამენტთან არსებული სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორიის (სუო) ყოველკვარტალური ბიულეტენის “საქართველო. სასურსათო უზრუნველყოფის მდგომარეობა. ტენდენციები ციფრებში” ოცდამეცხრამეტე გამოშვებას

წელიწადში ბიულეტენის 5 გამოშვება გამოდის – 4 კვარტალური და 1 წლიური. კვარტალურ გამოშვებებში მკითხველს მიეწოდება სურსათის არსებობასთან დაკავშირებული ოპერატიული ინფორმაცია, როგორიცაა სასოფლო საშენობო კულტურების წარმოება, მათი მდგომარეობა, მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოება და საგარეო ვაჭრობა, აგრეთვე სურსათის ფასები. წლიურ გამოშვებაში ზემოხსენებული ასპექტების გარდა შექდება სურსათის მისაწვდომობა და სურსათის გამოყენება, აგრეთვე სოციალურ-ეკონომიკური მაჩვენებლები. წინამდებარე პუბლიკაცია ბიულეტენის კვარტალურ გამოშვებას წარმოადგენს. მასში ასახულია 2009 წლის II კვარტალის მონაცემები. გამოშვება ძირითადი ტექსტისა და დანართისაგან შედგება. ძირითადი ტექსტის პირველ პარაგრაფში მიმოხილულია სურსათის არსებობასთან დაკავშირებული საკითხები, ხოლო მეორეში – სურსათის ფასები. დანართის ცხრილებში მოყვანილია დაწვრილებითი ინფორმაცია სურსათის ფასების შესახებ საქართველოსა და მის 5 დიდ ქალაქში, აგრეთვე სურსათის ექპორტისა და იმპორტის შესახებ როგორც რაოდენობრივ, ისე ღირებულებით გამოსახულებაში.

ბიულეტენის წინამდებარე გამოშვება, ისევე როგორც წინამდებარე გამოშვებები, ხელმისაწვდომია ინტერნეტში შემდეგ მისამართზე:

<http://www.statistics.ge/>

სამუშაო ჯგუფი იმედოვნებს, რომ მკითხველი აქტიურად გამოთქვამს თავის მოსაზრებებს ბიულეტენის შესახებ (საკონტაქტო მისამართები იხ. ბოლო გვერდზე). აგრეთვე ვიმედოვნებთ, რომ სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორიის ძალისხმევა ხელს შეუწყობს საქართველოს მოსახლეობის სასურსათო უზრუნველყოფის მდგომარეობის შემდგომ გაუმჯობესებას.

გიორგი კვინიკაძე,
სასურსათო უსაფრთხოების
ობსერვატორიის კოორდინატორი საქართველოში

The presented publication is the thirty ninth issue of the quarterly bulletin of Food Security Observatory of Department of Statistics under Ministry of Economic Development of Georgia.

Five issues of the bulletin, 4 quarterly and 1 annual, are published annually. In the quarterly issues current information concerning food availability such as crop production, cropping situation, animal production and external trade are presented along with food prices. In the annual issue, along with the above aspects, access to food and food utilization are covered as well as socio-economic indicators.

The present publication is a quarterly issue of the bulletin and reflects the data of II quarter 2009. The issue consists of the main text and an Annex. In Section 1 of the main text, topics connected with food availability are considered, while in Section 2 food prices are reviewed. In the Annex tables, detailed information on IV quarter food prices in Georgia and 5 big cities are given as well on food exports and imports in both quantity and value terms.

The present issue of the bulletin, as well as the previous ones, are available in the Internet at the web-site:

<http://www.statistics.ge/>

The working group hopes that the users will actively provide their comments about the bulletin (contact addresses are given on the last page). We also hope that our joint efforts will substantially contribute to improving food security of the population of Georgia.

Giorgi Kvinikadze,
FSO Coordinator in Georgia

სურსათის არსებობა

- **ერთწლიანი კულტურების ნათესები** – წინასწარი მონაცემებით, 2009 წელს შეწყდა ხორბლის ნათესი ფართობის შემცირების ტენდენცია – წინა წელთან შედარებით მისი ნათესი ფართობი 9 პროცენტით გაიზარდა. შემცირდა ყველა სხვა ძირითადი კულტურის ნათესი ფართობი.
- **მეცხოველეობის პროდუქცია** – წინასწარი მონაცემებით, 2009 წლის 1 ივლისის მდგომარეობით წინა წლის 1 ივლისთან შედარებით საქართველოში მსხვილფეხა და წვრილფეხა რქოსანი პირუტყვის სულადობა მცირედ შემცირდა, ღორის სულადობა პრაქტიკულად წინა წლის დონეზე დარჩა, ხოლო ფრინველის სულადობა გაიზარდა. შესაბამისად 2009 წლის II კვარტალში წინა წლის II კვარტალთან შედარებით შემცირდა ხორცისა და რძის წარმოება და გაიზარდა კვერცხის წარმოება.
- **სურსათის იმპორტი და ექსპორტი** – 2009 წლის II კვარტალში წინა წლის II კვარტალთან შედარებით საქართველოდან სასურსათო პროდუქციის ექსპორტის ღირებულება ნომინალურ გამოსახულებაში 31 პროცენტით გაიზარდა. 2.1 ჯერ გაიზარდა მისი წილი მთლიან ექსპორტში და 11.3 პროცენტი შეადგინა. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ამ ზრდის დიდი წილი ფასების ზრდაზე მოდის. რაც შეეხება სასურსათო პროდუქტების იმპორტს, მისი ნომინალური ღირებულების წლიურმა კლებამ აღნიშნული პერიოდისათვის 22 პროცენტი შეადგინა, თუმცა მისი წილი მთლიან იმპორტში გაიზარდა (34 პროცენტით) და 15.2 პროცენტი შეადგინა.

სურსათის ფასები

- **ფასების ინდექსები** – 2009 წლის II კვარტალში 2008 წლის II კვარტალთან შედარებით სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ზრდამ 2.1 პროცენტი შეადგინა, ხოლო სურსათისა და უალკოჰოლო სასმელების ფასების ინდექსის ზრდამ – 3.8 პროცენტი.
- **ძირითადი ტენდენციები** – 2009 წლის II კვარტალში 2008 წლის მეორე კვარტალთან შედარებით ბევრი ძირითადი საკვები პროდუქტის ფასი შემცირდა. გაიფუტა პური, პურის ფქვილი, სიმინდის ფქვილი, საქონლის და ქათმის ხორცი, ლობიო, მზესუმზირის ზეთი, ყველი და კვერცხი. გაძვირდა ღორის ხორცი და შაქარი. კარტოფილის ფასი პრაქტიკულად წინა წლის II კვარტალის დონეზე დარჩა.

Food Availability

- **Sown areas of temporary crops** – According to preliminary data, in 2009 the decreasing trend of the wheat sown area has stopped – as compared to the previous year, the wheat sown area increased by 9 percent. The sown areas of other staple crops have decreased.
- **Animal production** – According to preliminary data, as of 1 July 2009, the numbers of cattle and sheep and goats have decreased as compared to 1 July 2008, the number of pigs has remained practically unchanged, while the number of poultry has increased. Correspondingly, in II quarter 2009, as compared to II quarter of the previous year, the meat and milk production have decreased and egg production has increased.
- **Food imports and exports** – In II quarter 2009, as compared to II quarter of the previous year, the nominal value of food exports of the country increased by 31 percent. Its share in the total exports increased 2.1 times and equaled 11.3 percent. It should be noted, however, that this increase is largely due to the price increase. As to food imports, the annual decrease of its nominal value equaled 22 percent; however, its share in the total imports increased by 34 percent and in II quarter 2009 amounted to 15.2 percent.

Food prices

- **Price indices** – In II quarter 2009, as compared to II quarter 2008, CPI grew by 2.1 percent, while the annual growth of the index of food and soft drinks in II quarter 2009 equaled 3.9 percent.
- **Main trends** – Prices of many staple feedstuffs decreased in II quarter 2009 as compared to II quarter 2008. Bread, wheat flour, maize flour, chicken, beef, haricot bean, sunflower oil, milk, cheese and egg got cheaper while pork and sugar got more expensive. The potato price practically remained at the level of II quarter of the previous year.

1.1 ერთწლიანი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესი ფართობები.

1.1. Sown Areas of Temporary Crops

1.1.1 ცხრილი გვიჩვენებს ძირითადი სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესი ფართობებს 2003-2009 წლებში. 2009 წლის მონაცემები წინასწარია. ხორბლისა და ქერის სრულ ფართობებში იგულისხმება შესაბამისი წლის საგზაფხულო და წინა წლის საშემოდგომო ნათესების ფართობების ჯამი. წინასწარი მონაცემების მიხედვით შეწყდა ხორბლის ნათესი ფართობის შემცირების ტენდენცია – წინა წელთან შედარებით ხორბლის ნათესმა ფართობმა 9 პროცენტით მოიმატა. როგორც ჩანს, იმოქმედა წინა წელს საერთაშორისო ბაზარზე ხორბლის გაბეირებამ. თუმცა უნდა აღინიშნოს, რომ ყველა სხვა ძირითადი კულტურისათვის ნათესი ფართობის შემცირება აღინიშნა.

Table 1.1 represents sown areas of staple crops in 2003-2009. The data of 2009 are preliminary. Under total areas of wheat and barley we understand the sum of the spring sown area of the corresponding year and the winter sown area of the previous year. According to preliminary data, the decreasing trend of the wheat sown area has stopped – as compared to the previous year, the wheat sown area increased by 9 percent. It seems that the increase of wheat price in the last year has taken its effect. However, the sown areas of other staple crops have decreased.

Table 1.1. Sown Areas of Main Spring Crops in 2003-2009 (000 ha)									
ცხრილი 1.1. ძირითადი საგზაფხულო სასოფლო-სამეურნეო კულტურების ნათესები 2003-2009 წლებში (1000 ჰა)	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*		
ხორბალი, სულ	117.3	104.8	97.4	58.7	44.9	40.1	43.9	Wheat, Total	
ქერი, სულ	41.5	39.1	49.9	30.2	27.1	25.8	15.8	Barley, Total	
სიმინდი	197.6	189.1	194.2	129.1	125.5	131.8	117.5	Maize	
ლობიო	10.7	17.5	9.6	7.2	6.7	6.6	5.8	Haricot beans	
კარტოფილი	37.6	38.4	40.4	23.5	21.5	22.6	18.8	Potato	
ბოსტნეული	40.4	40.9	44.3	29.7	32.0	24.8	21.6	Vegetables	
მესხუმირა	46.0	36.5	37.2	26.4	22.3	22.4	9.7	Sunflower	

* წინასწარი მონაცემები

* Preliminary data

ცხრილი 1.2. პირუტყვის სულადობა 1 ივლისის მდგომარეობით (ათასი ხელი)
Table 1.2. Livestock Numbers as of July 1 (000) heads

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009*	
მსხვილფეხა რქოსანი პირუტყვი	1297.6	1296.1	1198.6	1228.4	1115.3	1190.1	1160.8	Cattle
მთ შორის ფერი	740.2	741.3	703.7	692.3	567.8	578.7	536.4	Of which dairy cows
ღორი	563.8	570.7	494.2	449.7	257.0	138.0	138.7	Pigs
ცხვარი და თხა	796.0	801.3	881.9	923.6	852.1	743.3	716.2	Sheep and Goats
ფრინველი	11535.3	11747.7	10633.6	6326.7	8495.0	11044.3	11528.7	Poultry

* წინასწარი მონაცემები

* Preliminary data

1.2. Animal Production.

According to preliminary data, as of 1 July 2009, the numbers of cattle and sheep and goats have slightly decreased as compared to 1 July 2008, while the number of pigs has remained practically unchanged (see Table 1.2). The increasing trend of the poultry number still holds on – the situation existing before the spread of avian flu is practically restored.

In II quarter 2009, as compared to the corresponding period of the previous year, meat and milk production has decreased, while egg production has increased.

Table 1.3. Livestock Production (000 tons)									
ცხრილი 1.3. მეცხოველეობის პროდუქციის წარმოება (ათასი ტონა)									
II კვარტალი		2003		2004		2005		2006	
II quarter		2003		2004		2005		2006	
ხორცი (დაკლული წონით, ათასი ტონა)	19.7	19.5	18.2	13.8	11.3	13.5	10.5	Meat (in slaughtered weight, 000 tons)	
რძე (ათასი ტონა)	215.0	218.9	211.9	172.9	190.4	231.4	188.1	Milk (000 tons)	
კვერცხი (მთლიანი ცალი)	99.3	100.8	85.3	78.4	121.8	121.7	126.5	Eggs (000 000 pieces)	

* წინასწარი მონაცემები

* Preliminary data

1.2 მეცხოველეობის პროდუქცია

წინასწარი მონაცემებით, 2009 წლის I ივლისის მდგომარეობით წინა წლის I ივლისთან შედარებით საქართველოში მსხვილფეხა და წვრილფეხა პირუტყვის სულადობის მცირედი შემცირება აღინიშნა, ხოლო ღორის სულადობა პრაქტიკულად წინა წლის დონეზე დარჩა (იხ. 1.2 ცხრილი). გრძელდება ფრინველის სულადობის ზრდა – პრაქტიკულად აღდგა ფრინველის გრიობის გავერცელებამდე არსებული მდგომარეობა.

2009 წლის II კვარტალში წინა წლის შესაბამის პერიოდთან შედარებით შემცირდა ხორცის და რძის წარმოება და გაიზარდა კვერცხის წარმოება (იხ. 1.3 ცხრილი).

1.3 სურსათის იმპორტი და ექსპორტი

2009 წლის II კვარტალში წინა წლის II კვარტალთან შედარებით საქართველოდან სასურსათო პროდუქციის ექსპორტის ღირებულება ნომინალურ გამოსახულებასში 31 პროცენტით გაიზარდა, ხოლო მთლიანი ექსპორტი 37 პროცენტით შემცირდა. შესაბამისად, სასურსათო პროდუქციის ექსპორტის წილი მთლიან ექსპორტში 2.1-ჯერ გაიზარდა და მან 2009 წლის II კვარტალში 11.3 პროცენტი შეადგინა (იხ. 1.4 ცხრილი). როგორც დანართის დ2 და დ3 ცხრილებიდან ჩანს, ძირითადი საექსპორტო პოზიციებიდან ექსპორტის მოცულობამ მხოლოდ უაღკოპოლო სასმელებისათვის მოიმატა. ხილის, ბოსტნეულის და სპირტიანი სასმელების შემთხვევაში ექსპორტის ნომინალურ გამოსახულებაში ზრდა ფასების ზრდით აიხსნება, კინაიდან ამ პროდუქტების ექსპორტის მოცულობა შემცირდა (იხ. 1.1 დიაგრამა).

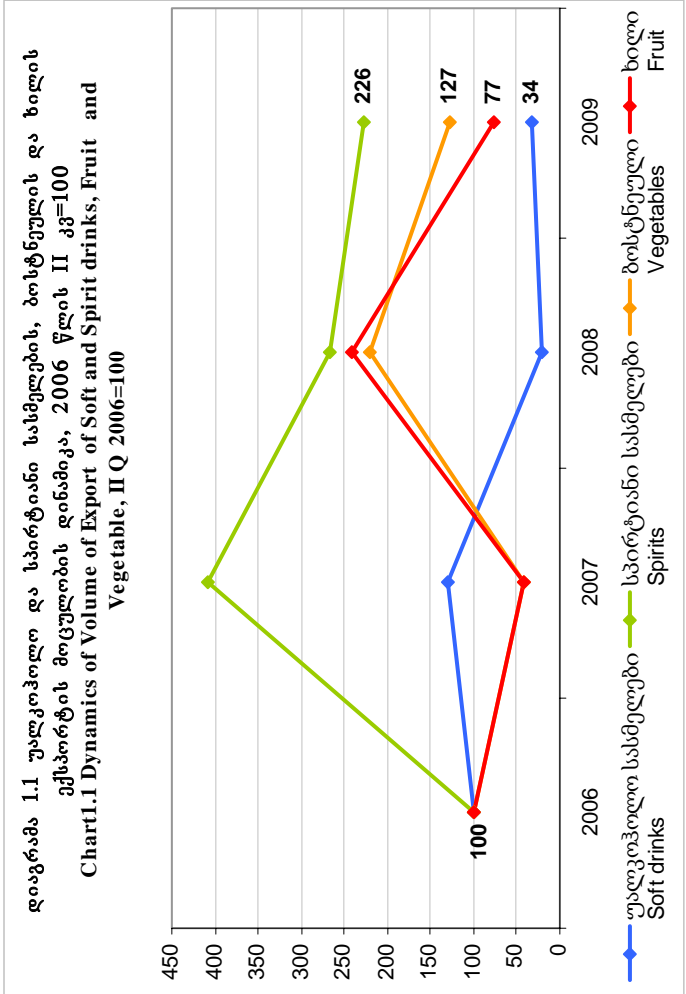
რაც შეეხება იმპორტს, 2009 წლის II კვარტალში წინა წლის II კვარტალთან შედარებით საქართველოში მოღიანი იმპორტის ნომინალური ღირებულება 42 პროცენტით შემცირდა, ხოლო სასურსათო პროდუქტების იმპორტის ნომინალური ღირებულების წლიურმა კლებამ აღნიშნული პერიოდისათვის მხოლოდ 32 პროცენტი შეადგინა. შესაბამისად, 2009 წლის II კვარტალში 2008 წლის II კვარტალთან შედარებით სასურსათო პროდუქტების იმპორტის წილი მთლიან იმპორტში 34 პროცენტით გაიზარდა და 15.2 პროცენტი შეადგინა (იხ. 1.4 ცხრილი). ზორბლის წმინდა იმპორტი აღნიშნული პერიოდისათვის 2.1-ჯერ გაიზარდა, ხოლო პურის ფქვილის წმინდა იმპორტი 2.2-ჯერ შემცირდა. იმპორტირებულ პურის ფქვილს ზორბლის ექვივალენტში გადავიყვანთ, მივიღებთ, რომ საქართველოში ზორბლის იმპორტი 2009 წლის II კვარტალში წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით 26 პროცენტით გაიზარდა.

1.3. Food Imports and Exports.

In II quarter 2009, as compared to II quarter of the previous year, food exports of the country in nominal value terms increased by 31 percent, while the nominal value of the total export decreased by 37 percent. Accordingly, the share of food exports in the total exports increased 2.1 times and in II quarter 2009 equaled 11.3 percent (see Table 1.4). As shown in Annex tables A2 and A3, of the main export items, the volume increased only for soft drinks. In case of fruit, vegetables and spirits the increase of the nominal value of exports is due to increase of prices since the export volume of this products has decreased

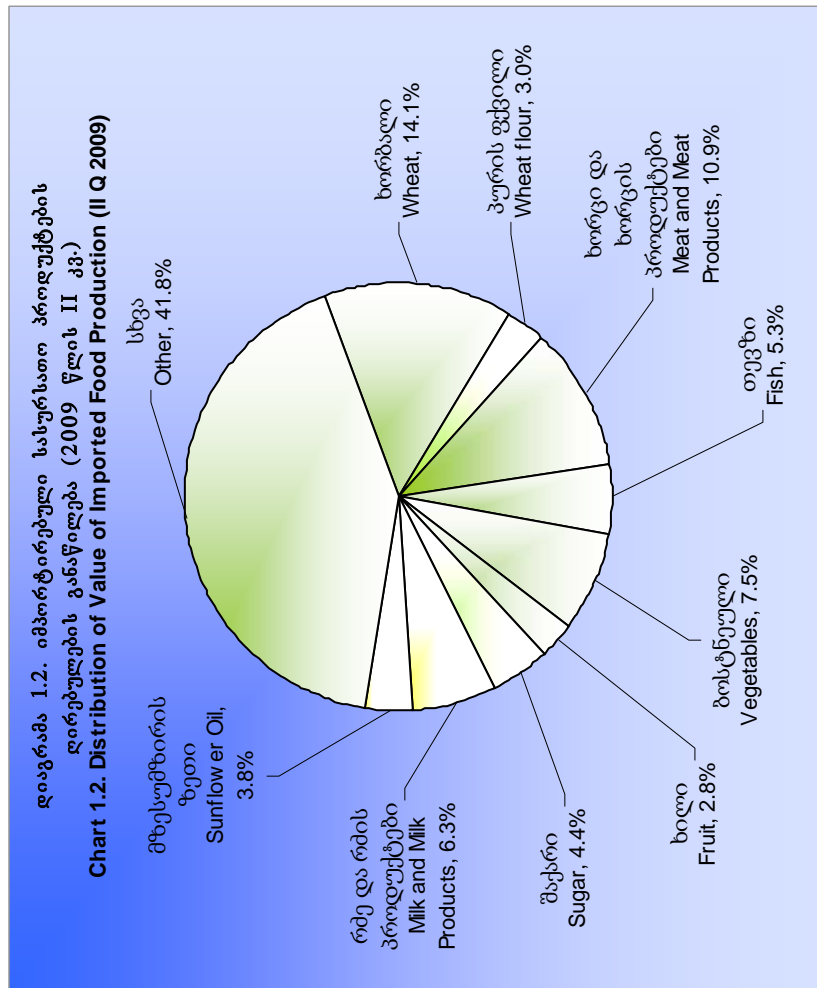
As to imports, in II quarter 2009, as compared to the corresponding period of 2008, the nominal value of the total import fell by 42 percent while the fall of the nominal value of food imports was only 22 percent. Accordingly, in II quarter 2009, as compared to II quarter 2008, the share of food imports in the total imports increased by 34 percent and in II quarter 2009 equaled 15.2 percent (see Table 1.4). Net import of wheat increased 2.1 times while net import of wheat flour decreased 2.2 times. If one transforms the imported wheat flour into wheat equivalent, one will obtain that wheat import in II quarter 2009 as compared to the analogous period of 2008 increased by 26 percent.

ცხრილი 1.4. სურსათის ექსპორტი და იმპორტი საქართველოში, II კვარტალები Table 1.4. Food Export and Import in Georgia, II quarters									
1.4ა. სურსათის ექსპორტ-იმპორტი, მლნ აშშ დოლარი 1.4a. Export and Import of Food, in 000 000 USD									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ექსპორტი	19.2	32.1	20.3	23.0	21.8	25.6	33.6	Export	
იმპორტი	44.7	84.8	87.5	118.8	160.1	199.9	156.1	Import	
1.4ბ. სურსათის წილი მთლიან ექსპორტ-იმპორტში, % 1.4b. Share of Food in Total Export and Import, %									
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ექსპორტში	18.4	16.1	10.0	9.2	6.7	5.4	11.3	In export	
იმპორტში	17.2	19.3	16.6	13.2	13.5	11.3	15.2	In import	

1.2. დიაგრამა ასახავს 2009 წლის II კვარტალში საქართველოში იმპორტირებული სასურსათო პროდუქტების განაწილებას ღირებულების მიხედვით. დეტალური ინფორმაცია იმპორტირებული სასურსათო პროდუქტების ღირებულების განაწილებაზე მოცემულია 2003-2009 წლების II კვარტალების დანართის დ2 და დ3 ცხრილებშია მოყვანილი.

Chart 1.1 represents the distribution of the value of food imports in Georgia in II quarter 2009. Detailed information on most important components of food imports and exports in II quarters of 2003-2009 in both value and quantity terms may be found in Annex Tables A2 and A3

2.1. ნომინალური ფასები.

2.1 დაიგრძა გვიჩვენებს 2009 წლის II კვარტალში ძირითადი საკვები პროდუქტების ფასების ცვლილებას წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით. 2009 წლის II კვარტალში 2008 წლის II კვარტალთან შედარებით თითქმის ყველა ძირითადი საკვები პროდუქტის ფასი შემცირდა. მნიშვნელოვნად გაიზარდა მხოლოდ ლორის ხორცის და შაქრის ფასები, ხოლო კარტოფილის ფასი პრაქტიკულად უცვლელი დარჩა. განსაკუთრებით აღსანიშნავია პურის და პურის ფქვილის ფასის კლება, რაც მსოფლიო ბაზარზე ხორბლის ფასის შემცირების ტენდენციასთან არის დაკავშირებული. გრძელდება სიმინდის ფქვილის ფასის კლების ტენდენცია, თუმცა 2006 წლის დონე ჯერ კიდევ შორსაა (იხ. 2.2 დაიგრძა).

ლორის ხორცის ფასი 21.6 პროცენტით გაიზარდა, რაც მნიშვნელოვნად ჩამოუვარდება 2008 წლის II, III და IV კვარტალებში და 2009 წლის II კვარტალში დაფიქსირებულ ზრდას წინა წლის შესაბამის კვარტალთან შედარებით (შესაბამისად 43, 71, 59 და 40 პროცენტი). ეს ყოველივე 2007 წელს საქართველოში გავრცელებული ლორის დაავადებების შედეგია, რამაც 2008 წელს ლორის სულადობის მკვეთრი დაცემა და შესაბამისად ლორის ხორცის დეფიციტი გამოიწვია. 2009 წლის II კვარტალში 1.7 პროცენტით შემცირდა საქონლის ხორცის ფასი, ხორცის ფასი.

2.2-2.5 დაიგრძალები თვალსაჩინოდ წარმოგვიდგენს ზოგერთი საკვები პროდუქტის II კვარტალის ფასების დინამიკას უკანასკნელი 6 წლის განმავლობაში.

უფრო დეტალურებით ინფორმაცია II კვარტალის ფასების შესახებ დინამიკაში, რომელიც საქართველოს გარდა მის 5 დიდ ქალაქს – თბილისს, ქუთაისს, ბათუმს, გორსა და თელავს – მოიცავს, **დანართის დ1 ცხრილში** არის წარმოდგენილი.

2.1. Nominal Prices.

Chart 2.1 represents the price changes of staple foodstuff in II quarter 2009 as compared to the analogous period of the previous year. Prices of almost all staple food items decreased in II quarter 2009 as compared to II quarter 2008. Only the pork and sugar prices increased significantly while the price of potato remained practically unchanged. The decrease of prices of bread and wheat flour should be especially mentioned, which is connected with the decreasing trend of wheat price at international markets. The decreasing trend of the maize flour price holds on, although the level of 2006 is still distant (see **Chart 2.2**)

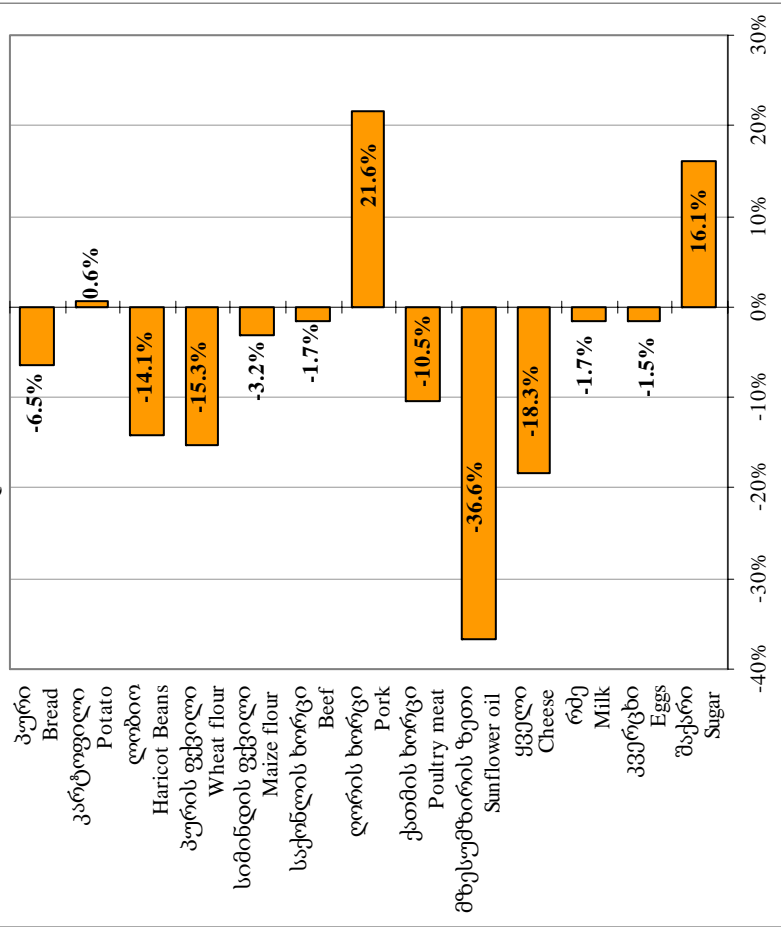
The pork price increased by 26 percent which is still below the increase rate of II, III, IV quarters of 2008 and I quarter of 2009 as compared to the corresponding quarters of the previous year (43, 71, 59 and 40 percents, respectively). All this is due to pig diseases spread in Georgia in 2007 leading to a sharp decrease of pigs' number in 2008 and the implied shortage of pork. In II quarter 2009 as compared to the same period of 2008, the beef price fell by 1.7 percent while the chicken price decreased by 11 percent.

Charts 2.2-2.5 illustrate the dynamics of II quarter prices of some foodstuff during the last 6 years.

More detailed information on II quarter prices in dynamics covering along with Georgia its 5 big cities (Tbilisi, Kutaisi, Batumi, Gori and Telavi) can be found in **Annex Table A1**

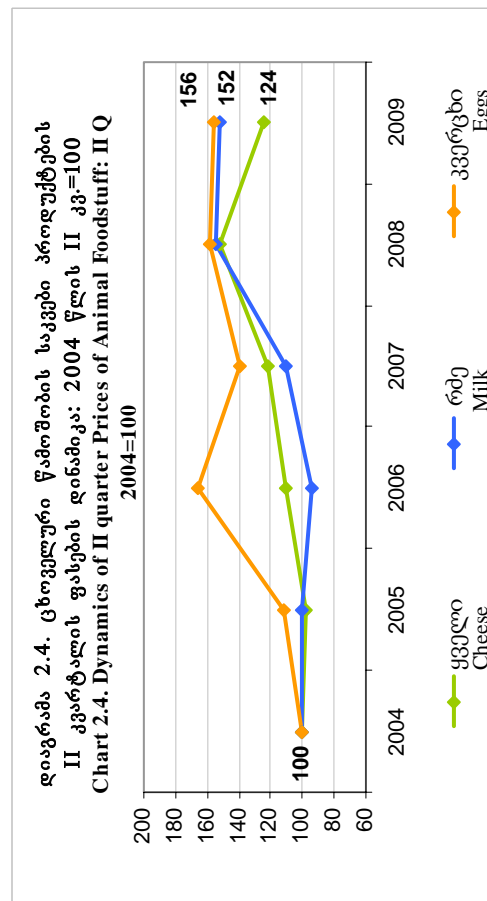
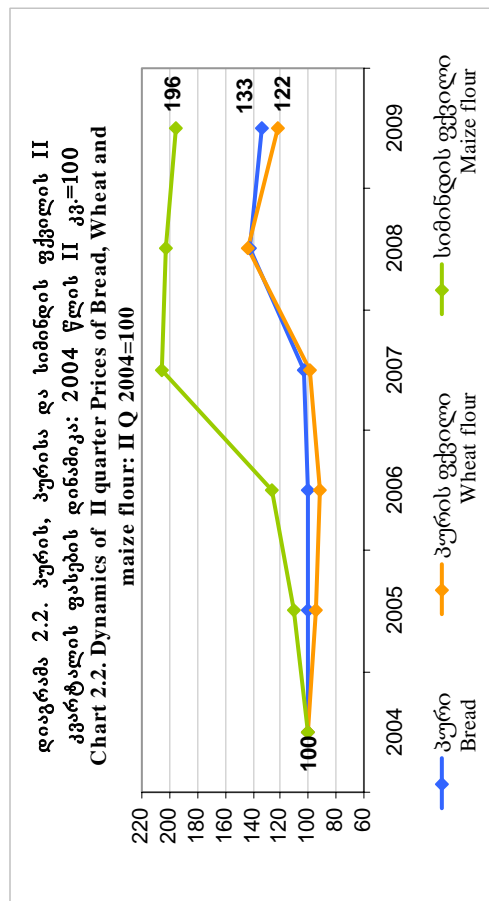
დაიგრძა 2.1. სურსათის ფასების ცვლილებები საქართველოში: 2009 წლის II კვარტალი 2008 წლის II კვარტალთან შედარებით

Chart 2.1. Food Price Changes in Georgia: II Quarter 2009 Relative to II Quarter 2008

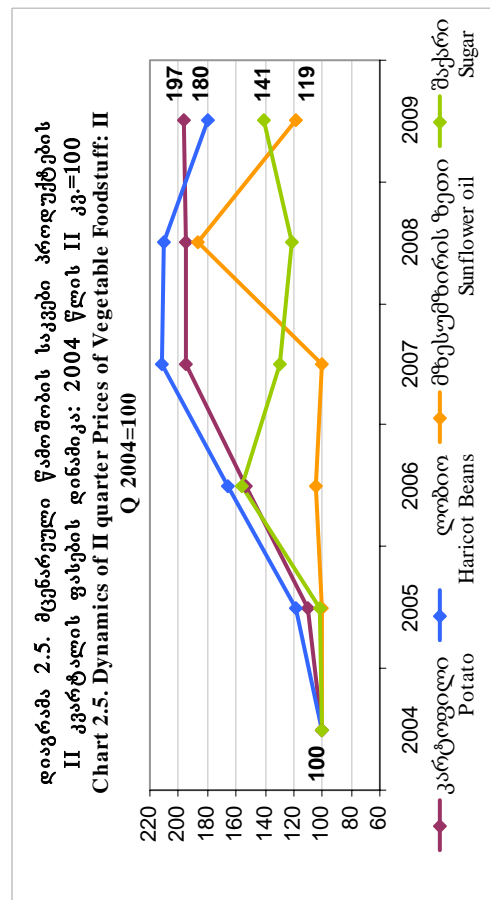
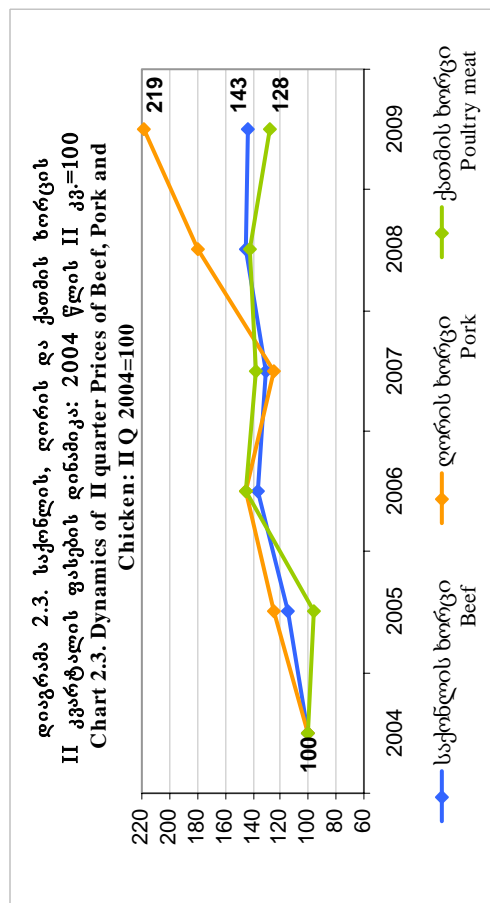
2.2 სურსათის ფასები ფასების საერთო დონესთან მიმართებაში.

2009 წლის II კვარტალში 2008 წლის II კვარტალთან შედარებით სამომხმარებლო ფასების ინდექსის ზრდამ 2.1 პროცენტით შეადგინა (იხ. 2.1 ცხრილი), ხოლო სურსათისა და უალკოჰოლო სასმელების ფასების ინდექსის ზრდამ 3.9 პროცენტით შეადგინა.

2.2. Food Prices Relative to Overall Price Level.

In II quarter 2009, as compared to II quarter 2008, the CPI grew by 2.1 percent (see Table 2.1) while the index of food and soft drinks increased by 3.9 percent.

2.3. Food Prices in 5 Big Cities of Georgia

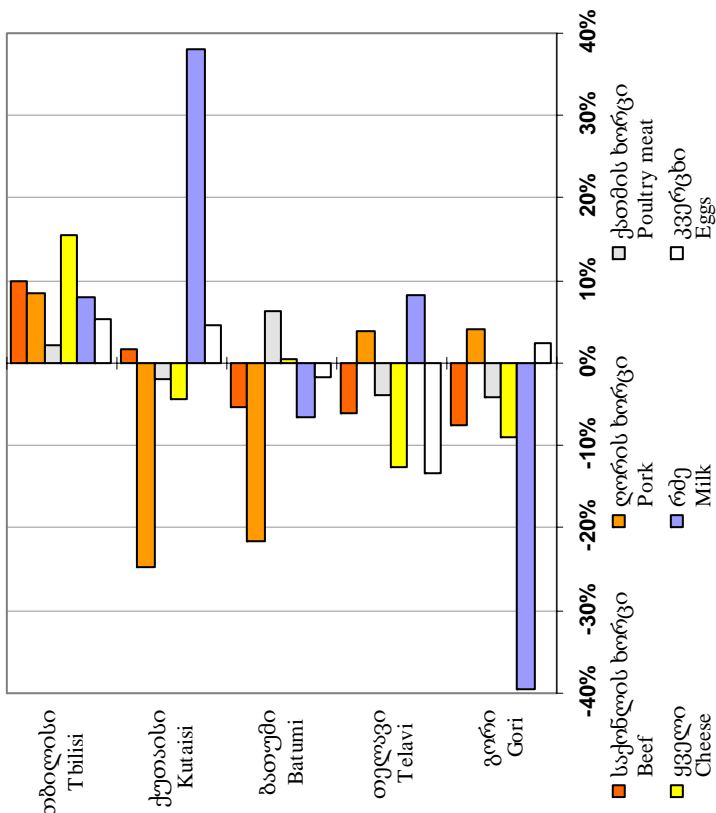
Charts 2.6 and 2.7, based on II quarter 2009 data, illustrate food price deviations from country averages in 5 big cities of Georgia.

2.3. სურსათის ფასები საქართველოს 5 ქალაქში

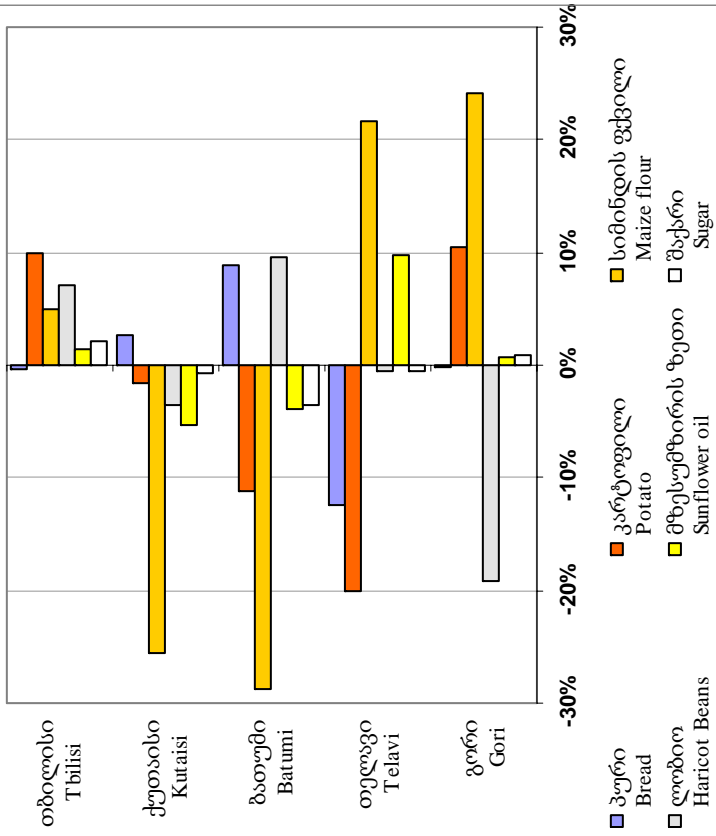
2.6 და 2.7 დიაგრამები თვალსაჩინოდ ასახავს 2009 წლის II კვარტალის მონაცემებით საქართველოს 5 ქალაქში საკვები პროდუქტების ფასების საქართველოს საშუალო მაჩვენებლებიდან გადახრებს.

ცხრილი 2.1. სამომხმარებლო და სურსათის ფასების ინდექსები						
II კვარტალი		2004	2005	2006	2007	2008 2009
II quarter		CPI (1998 = 100)				
სეი (1998 წელი = 100)		150	164	179	193	215 219
სურსათის ფასების ინდექსი (სურსათი, სასმელები და თამბაქო, 1998 წელი = 100)		156	181	203	216	244 253
სურსათის ფასების ინდექსი (სურსათი და უალკოჰოლო სასმელები, 1998 წელი = 100)		157	173	195	214	244 254
		FPI (Food, beverages and tobacco, 1998 = 100)				
		FPI (Food and soft drinks, 1998 = 100)				

დიაგრამა 2.6. ცხოველური წარმოშობის საკვები პროდუქტების ფასების გადახრები საქართველოს ქალაქებში ქვეყნის საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით
Chart 2.6. Animal Foodstuff Price Deviations in Cities of Georgia Relative to Country Averages

დიაგრამა 2.7. მცენარეული წარმოშობის საკვები პროდუქტების ფასების გადახრები საქართველოს ქალაქებში ქვეყნის საშუალო მაჩვენებლებთან შედარებით
Chart 2.7. Vegetable Foodstuff Price Deviations in Cities of Georgia Relative to Country Averages

დანართი: სტატისტიკური ცხრილები

Annex: Statistical Tables

ცხრილი დ1. სურსათის საშუალო ფასები საქართველოსა და 5 ქალაქში

ლარი/კგ X100, საცალო ფასები

Table A1. Average Food Prices in Georgia and 5 Cities

GEL/kgX100, retail prices

	საქართველო						Georgia						თბილისი						Tbilisi						
პროდუქტი	II კვარტალი						II quarter						II კვარტალი						II quarter						Food Item
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009							
პური	94	95	95	97	134	125	98	97	95	97	126	124	Bread												
კარტოფილი	52	57	80	102	102	102	59	68	78	102	110	112	Potatoes												
ლობიო	152	179	251	321	319	274	160	193	259	336	319	294	Haricot Beans												
პურის ფქვილი	106	100	97	106	152	129	111	113	104	110	151	133	Wheat flour												
სიმინდის ფქვილი	77	85	97	158	156	151	88	102	116	177	165	158	Maize flour												
საქონლის ხორცი	529	607	722	694	769	756	556	642	739	717	831	831	Beef												
ღორის ხორცი	517	644	751	647	931	1132	547	689	772	690	951	1228	Pork												
ქათმის ხორცი	490	468	709	674	699	626	474	494	728	645	678	639	Chicken												
მზესუმზირის ზეთი	239	239	249	239	447	283	257	258	242	237	472	288	Sunflower oil												
ყველი	365	355	401	446	556	454	407	391	431	497	634	525	Cheese												
რძე	110	110	103	122	171	168	131	148	100	108	181	181	Milk												
კვერცხი (10ც)	168	188	278	234	267	263	172	190	274	226	268	277	Eggs (10 units)												
შაქარი	94	95	147	121	114	133	101	104	149	126	119	135	Sugar												

	ქუთაისი						Kutaisi ბათუმი						Batumi												
პროდუქტი	II კვარტალი						II quarter						II კვარტალი						II quarter						Food Item
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009							
პური	84	84	84	91	136	128	96	96	98	102	144	136	Bread												
კარტოფილი	48	53	86	99	101	101	47	53	81	91	91	91	Potatoes												
ლობიო	128	150	262	359	307	264	154	183	264	272	333	300	Haricot Beans												
პურის ფქვილი	108	107	97	105	155	144	97	88	94	89	142	131	Wheat flour												
სიმინდის ფქვილი	55	69	78	136	126	112	73	75	81	104	116	108	Maize flour												
საქონლის ხორცი	500	600	792	717	808	769	540	567	720	700	732	715	Beef												
ღორის ხორცი	450	533	704	550	816	851	525	617	742	575	672	889	Pork												
ქათმის ხორცი	450	475	717	642	710	613	453	390	623	750	751	666	Chicken												
მზესუმზირის ზეთი	230	230	249	249	433	268	237	228	230	203	410	272	Sunflower oil												
ყველი	280	323	360	404	492	434	403	371	455	477	529	456	Cheese												
რძე	133	100	140	179	248	232	103	100	100	100	125	157	Milk												
კვერცხი (10ც)	160	180	308	238	265	275	182	187	284	238	260	258	Eggs (10 units)												
შაქარი	96	93	147	120	114	132	83	93	143	120	107	128	Sugar												

	თელავი						Telavi გორი						Gori												
პროდუქტი	II კვარტალი						II quarter						II კვარტალი						II quarter						Food Item
	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2004	2005	2006	2007	2008	2009							
პური	100	100	100	100	127	109	97	97	92	91	139	125	Bread												
კარტოფილი	57	52	83	98	103	82	53	51	71	111	90	113	Potatoes												
ლობიო	182	195	250	283	363	273	130	183	208	316	275	222	Haricot Beans												
პურის ფქვილი	99	85	90	111	154	105	119	110	100	108	159	131	Wheat flour												
სიმინდის ფქვილი	95	95	100	183	164	183	100	100	103	193	196	187	Maize flour												
საქონლის ხორცი	533	683	667	700	748	710	475	550	650	625	689	700	Beef												
ღორის ხორცი	533	783	800	700	1045	1175	525	658	733	654	996	1179	Pork												
ქათმის ხორცი	642	515	1011	804	753	602	375	482	570	576	631	601	Chicken												
მზესუმზირის ზეთი	236	260	268	258	447	311	220	210	251	239	446	285	Sunflower oil												
ყველი	355	358	333	442	543	397	317	288	313	375	525	413	Cheese												
რძე	93	93	100	146	168	182	90	87	87	100	100	101	Milk												
კვერცხი (10ც)	147	195	264	236	258	228	173	191	268	234	280	269	Eggs (10 units)												
შაქარი	88	90	150	116	114	132	93	90	144	122	115	134	Sugar												

**ცხრილი დ2. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი
რაოდენობრივ გამოსახელებაში (უმნიშვნელოვანესი კომპონენტები)**

Table A2. Officially Registered Food Imports and Exports in quantity terms

იმპორტი (ათასი ტონა) Imports (Thousand Tons)									
პროდუქტი	II კვარტალი				II quarter				Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009		
ხორბალი	53.01	92.66	66.56	128.26	131.89	53.33	103.99	Wheat	
პურის ფქვილი	14.72	45.86	49.16	23.51	17.14	37.12	16.52	Wheat flour	
კარტოფილი	0.60	0.30	2.32	0.49	22.39	10.33	0.94	Potato	
ბრინჯი	0.88	0.02	1.23	3.72	2.53	1.06	2.85	Rice	
შაქარი	69.56	69.78	51.87	48.81	56.17	40.85	13.84	Sugar	
ხორცი (ფრინველის გარდა)	2.34	3.10	2.28	4.02	3.38	5.57	3.61	Meat (except poultry)	
ფრინველის ხორცი	5.50	3.88	4.80	2.56	6.60	8.43	8.92	Poultry	
თევზი (დაკონსერვებულის ჩათვლით)	1.64	2.05	3.03	5.70	6.07	6.80	5.42	Fish (including canned)	
შუესქელბედი რძე, კეფირი, იოგურტი	0.13	0.27	0.70	0.71	0.86	0.68	0.63	Milk (not concentrated), kefir, yoghurt	
შესქელბედი რძე, რძის ფხვნილი	0.37	3.39	2.88	2.04	1.93	1.59	1.65	Concentrated milk, milk powder	
კარაქი	0.75	0.92	1.35	1.55	1.27	0.61	0.76	Butter	
კვერცხი (მლნ ცალი)	22.10	30.77	27.55	6.34	7.76	7.49	0.65	Eggs (000 000 pieces)	
მცენარეული ზეთი	1.63	3.94	7.38	5.81	6.44	6.12	7.91	Vegetable oil	
მარგარინი	1.64	2.33	2.46	2.71	2.64	3.02	3.25	Margarine	
ბოსტნეული	6.54	7.04	7.97	15.01	44.05	35.82	21.90	Vegetables	
ხილი	3.16	2.63	3.19	4.84	6.19	7.13	6.67	Fruit	

ექსპორტი (ათასი ტონა) Exports (Thousand Tons)								
პროდუქტი	II კვარტალი				II quarter			Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	28.44	48.08	4.80	14.83	1.00	4.30	1.04	Wheat
შაქარი	31.65	33.17	26.84	15.45	17.94	9.88	-	Sugar
ბოსტნეული	0.10	1.34	1.57	1.00	0.41	2.19	1.26	Vegetables
ხილი	1.72	0.70	0.86	4.24	1.77	10.18	3.26	Fruit
მინერალური წყლები	24.22	21.72	32.99	21.64	15.08	24.62	18.71	Mineral waters
უალკოჰოლო სასმელები (მლნ. ლიტრი)	8.68	11.06	19.86	19.18	24.72	4.09	6.44	Soft drinks (000 000 litres)
ღვინო (მლნ. ლიტრი)	6.33	6.00	10.59	1.53	2.59	2.92	1.99	Wine (000 000 litres)
სპირტიანი სასმელები (მლნ. ლიტრი)	1.08	0.77	1.08	1.15	4.67	3.05	2.59	Spirits (000 000 litres)

**ცხრილი დ3. სურსათის ოფიციალურად აღრიცხული იმპორტი და ექსპორტი
ღირებულებით გამოსახულებაში (უმნიშვნელოვანესი კომპონენტები)**

Table A3. Officially Registered Food Imports and Exports in value terms

იმპორტი (მლნ აშშ დოლარი) Imports (000 000 USD)								
პროდუქტი	II კვარტალი				II quarter			Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	6.04	20.25	9.88	20.69	26.94	21.37	22.09	Wheat
პურის ფქვილი	2.53	9.91	10.94	6.78	4.84	17.57	4.69	Wheat flour
კარტოფილი	0.09	0.09	0.52	0.14	5.66	2.36	0.50	Potato
ბრინჯი	0.15	0.01	0.28	0.95	0.88	0.71	1.61	Rice
შაქარი	14.66	16.54	13.10	16.36	19.46	17.19	6.80	Sugar
ხორცი (ფრინველის გარდა)	1.13	2.26	1.82	4.92	4.98	9.23	5.39	Meat (except poultry)
ფრინველის ხორცი	2.86	2.28	2.81	3.61	9.76	10.56	7.94	Poultry
თევზი (დაკონსერვებულის ჩათვლით)	0.69	1.25	2.12	8.00	10.10	10.75	8.31	Fish (including canned)
შუესქლებელი რძე, კეფირი, იოგურტი	0.10	0.22	0.61	0.77	0.98	1.27	0.93	Milk (not concentrated), kefir, yoghurt
შესქლებული რძე, რძის ფხვნილი	0.51	3.67	3.75	3.15	4.48	3.92	2.85	Concentrated milk, milk powder
კარაქი	0.55	0.91	1.97	2.73	2.73	2.39	1.71	Butter
კვერცხი	0.55	1.07	1.28	0.61	0.66	0.74	0.20	Eggs
მცენარეული ზეთი	1.41	3.12	6.06	4.78	5.52	11.94	6.45	Vegetable oil
მარგარინი	0.55	1.07	1.38	2.09	2.34	3.95	3.72	Margarine
ბოსტნეული	0.99	1.68	1.56	3.99	13.93	10.70	7.71	Vegetables
ხილი	0.72	0.85	1.16	2.00	3.05	3.31	4.35	Fruit

ექსპორტი (მილიონი აშშ დოლარი) Exports (000 000 USD)								
პროდუქტი	II კვარტალი				II quarter			Food Item
	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	
ხორბალი	3.40	10.25	0.76	2.43	0.21	1.94	0.21	Wheat
შაქარი	11.58	15.36	8.69	4.90	7.71	5.17	-	Sugar
ბოსტნეული	0.08	0.70	0.48	0.39	0.18	0.52	0.76	Vegetables
ხილი	1.57	0.43	4.44	9.01	8.03	5.14	9.83	Fruit
მინერალური წყლები	5.99	5.27	9.16	7.78	6.72	11.92	8.66	Mineral waters
უალკოჰოლო სასმელები	2.76	3.57	6.43	6.21	10.07	2.30	3.66	Soft drinks
ღვინო	10.02	12.65	18.58	5.56	7.31	9.51	6.67	Wine
სპირტიანი სასმელები	3.36	4.59	6.14	5.27	14.30	13.32	14.31	Spirits

**სტატისტიკური ბიულეტენი: სასურსათო
უზრუნველყოფის მდგომარეობა
ტენდენციები ციფრებში**

**STATISTICAL BULLETIN:
FOOD SECURITY
SITUATION
Trends in figures**

პასუხისმგებელი გამოშვებაზე

გიორგი კვინიკაძე

გამოშვებაზე მუშაობდნენ:

გიორგი კვინიკაძე

გიორგი გოცირიძე

ლია მდინარაძე

ნანა თანიაშვილი

Responsible for the edition

Giorgi Kvinikadze

Following persons worked on the edition:

Giorgi Kvinikadze

Giorgi Gotsiridze

Lia Mdinardze

Nana Taniashvili

შენიშვნებითა და წინადადებებით

გთხოვთ მოგვმართოთ შემდეგ მისამართზე:

სასურსათო უსაფრთხოების ობსერვატორია,
პეკინის ქ. 4, თბილისი 0115, საქართველო

ტელ: (995 32) 36 72 10 (500)

(995 32) 36 72 10 (502)

ფაქსი: (995 32) 36 72 10 (500)

ელ.ფოსტა: gkvinikadze@statistics.gov.ge

Your notes and suggestions are highly appreciated

Feel free to contact us at:

Food Security Observatory, 4. Beijing Street,
Tbilisi 0115, Georgia

Phone: (995 32) 36 72 10 (500)

(995 32) 36 72 10 (502)

Fax: (995 32) 36 72 10 (500)

E-mail: gkvinikadze@statistics.gov.ge

საქართველოს ეკონომიკური განვითარების სამინისტრო,
სტატისტიკის დეპარტამენტი, 2009

The Department of Statistics under Ministry of Economic
Development of Georgia, 2009